

sen og - omdømt anonymt - »træder offentligt frem«. I sådanne tilfælde kan det dog ikke udelukkes, at der kan foreligge samfundsmæssige grunde, der kan legitimere, at kilden ikke bør røbes.

Ved anvendelse i stk. 5 af ordene »artiklen eller udsendelsen« er forudsat, at alt redaktionelt stof som nævnt i stk. 1 og 2, det vil sige også meddelelser, billeder og lignende fremstillinger, er omfattet af bestemmelsen.

Ordene »andre særlige offentlige eller private interesser«, som nævnes på linie med forbrydelsens grovhed, sigter til de forventeligt sjældne tilfælde, hvor en forbrydelse isoleret set muligvis ikke vil blive anset for særlig grov, men hvor der foreligger andre vitale hensyn, f.eks. hvor det drejer sig om mindre graverende, men dog alvorlige overtrædelser af straffelovens kapitel 12 om forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed.

Flertallet foreslår som nævnt yderligere en begrænsning i vidnefritagelsen.

Herved sigtes til de tilfælde, hvor en offentliggørelse ikke har tjent formål af samfundsmæssig betydning. Der er navnlig tale om offentliggørelse af oplysninger om private eller personlige forhold, som er kommet til pressens kundskab ved et begået brud på en tavshedspligt. I sådanne tilfælde finder flertallet, at der på grund af den manglende samfundsmæssige relevans kan stilles mindre krav til forbrydelsens grovhed som forudsætning for at hæve kildebeskyttelsen.

Undtagelsesvis vil der kunne forekomme tilfælde, hvor en offentliggørelse på den ene side er helt uden samfundsmæssig interesse, men hvor der på den anden side foreligger en væsentlig interesse i sagens opklaring.

Også i sådanne tilfælde bør kildebeskyttelsen vige, uden at forbrydelsen kan karakteriseres som særlig grov, jf. stk. 5, idet der ikke foreligger noget kildebeskyttelseshensyn.

Omtale i medierne af kriminelle sager vil i almindelighed kunne siges at have en vis samfundsmæssig betydning, og det er således ikke hensigten med bestemmelsen at give mulighed for vidnepålæg i sager om almindeligt forekommende kriminalitet. Omtale af sådanne sager vil være omfattet af kildebeskyttelsen i stk. 1-4 og ikke opfylde betingelsen for vidnepålæg i undtagelsesbestemmelserne i stk. 5 og 6.

5.3.4.2. Første mindretals forslag

Et mindretal på 2 vil principalt foreslå, at der indføres en absolut vidnefritagelse.

Mindretallet lægger vægt på, at kildebeskyttelsen skal ses som et integreret led i informationsfriheden.

En begrænsning, som foreslået af udvalgets flertal, vil indebære en risiko for, at borgerne ikke vil henvende sig og give oplysninger til medierne, fordi de ikke på forhånd kan føle sig sikre på at kunne forblive anonyme.

Dette vil virke hindrende for pressens kontrolrende opgaver, ligesom den blotte mulighed for tilsidesættelse af kildebeskyttelsen kan virke selvrensere.

En total kildebeskyttelse skal efter mindretallets opfattelse også omfatte journalisternes egen research og oplysninger, som kommer til redaktionen udefra, uanset om oplysningerne er registreret i notater, billeder eller lyd.

Efter mindretallets opfattelse har redaktører og journalister en etisk begrundet pligt til at beskytte anonymiteten af den, som giver oplysninger under en sådan form, at det er meningen, at kilden skal betragtes som fortrolig.

Det er endvidere mindretallets opfattelse, at den af flertallet opstillede begrænsning ikke i praksis er et brugbart udgangspunkt i informationsfriheden og pressens forpligtelser i samfundet og ikke, som hidtidig retspraksis har demonstreret, i politiets interesse i at opklare forbrydelser og arrestere lovovertrædere.

Den af flertallet foreslåede ønskede undtagelsesbestemmelse er efter mindretallets opfattelse stadig for vidtgående i sine muligheder for at meddele vidnepålæg.

Mindretallet bemærker som sit subsidiære standpunkt, at man kan tiltræde det af det andet mindretal i afsnit 5.3.4.3. stillede forslag.

5.3.4.3. Andet mindretals forslag

Et andet mindretal (4 medlemmer) foreslår, at den nugældende bestemmelse i retsplejelovens § 172, stk. 2, afløses af følgende bestemmelser, som for så vidt angår stk. 5 tiltrædes af yderligere 2 medlemmer, og som i sin helhed tiltrædes af det ovenfor i afsnit 5.3.4.2. nævnte mindretal, som deres subsidiære forslag:

»Stk. 5. De i stk. 1 og 2 nævnte personer har heller ikke pligt til at afgive vidneforklaring om kilden til og indholdet af oplysninger og andet materiale, som er givet til eller skaffet af dem med henblik på offentliggørelse eller som baggrundsorientering for det redaktionelle arbejde.

Stk. 6. Angår sagen en lovovertrædelse, som er af alvorlig karakter, og som efter loven kan medføre straf af fængsel i 6 år eller derover, kan retten dog pålægge de i stk. 1 - 4 nævnte personer vidnepligt, såfremt vidneførslen må antages at have afgørende betydning for sagens opklaring, og hensynet til opkla-